

bb.47. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. szeptember 9-én 14.00 órától, zárásig

ig ie 1981. szeptember 9.

30. bővítik a termálfürdőt
  31. egyetemi és főiskolai tanévnyitók
  32. szedik a répát a hajduságban
  33. befejeződött az országos bányagépész tanácskozás
  34. németh györgy
  35. a fővárosi fürdőigazgatóság közli
  36. berecz jános franciaországi megbeszélései
  37. izsó miklós napok kezdődtek
  38. magyar-nicaraguai tárgyalások
  39. kiállítás a rokkantak éve alkalmából
  40. sarlós istván látogatása veszprémben
  41. a marxizmus-leninizmus oktatóinak értekezlete
  42. új termékek crameronból
  43. fiatalok szolidaritási estje
  44. időjárás
  45. kisklott vasuti teherkocsik
  46. fogadás
  47. hírjegyzék
- /mti/

---
készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: fehér péter, halasi györgy, izsák erika

21.35/zsu

- 32 -
- v é g e -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/A

Belföldi hírek

1981. szeptember 10. c s ü t ö r t ö k

bb.1. „muzeum az utcán,,

i/km/tr/bc/zsu ie

1981. szeptember 10.

„muzeum az utcán,, címmel budapest történelmi, hadtörténelmi emlékhelyeinek meglátogatására hívja a fővárosi általános iskolásokat, szakmunkás-tanulókat és a budapesten szolgálatot teljesítő sorkatonákat az országos hadtörténelmi muzeum. az érdeklődőknek októbertől 1982. áprilisáig történelmi multunk tiz állomását kell felkeresniük, és egy, a muzeum által készített „hadinapló,, helyes kitöltésével pályázniuk. a „hadinapló,, - amely az emlékhelyek címét és a feladatokat tartalmazza- a hadtörténelmi muzeumban, a szabó ervin könyvtár egyes kerületi fiókkönyvtáraiban, a zrinyi és a kossuth kiadó könyvesboltjaiban szereshető be. a sikeres feladat-megoldók értékes tárgy- és könyvjutalmakat vehetnek majd át jövő év május 9-én, a győzelem napján.

az új közművelődési akción kívül a muzeum most megjelent programfüzetében számos más foglalkozást, tárlatvezetést, filmvetítést ajánlanak a tanuló fiataloknak, a pedagógusoknak. történelemórák a budapesti iskolák részére címmel általános iskolai tanulókat, gimnazistákat és szakközépiskolásokat várnak a muzeum falai közé. a muzeumi pedagógusok az igényeknek megfelelően tartanak új anyagot közlő, ismétlő, rendszerező órákat és szakköri foglalkozásokat az egyes témákból.

a muzeum közművelődési csoportja tárlatvezetést és filmvetítést szervez szocialista brigádok részére: a programokat a brigádok igényeinek megfelelően állítják össze. a muzeum programfüzetében közlik azoknak a filmeknek a listáját is, amelyeket külön kívánságra az intézménybe látogató csoportoknak a helyszínen levetítenek./mti/

0
-.-

-1-

bb.2. olvasótábori tapasztalatok

i/ri/gg/bc/zsu ie

1981. szeptember 10.

Összegezték az olvasótáborok idei tapasztalatait a hazafias népfrontnál.

az immár egy évtizede szervezett olvasótáborok száma az idén 13-mal növekedett. a megyékben 139 közösségi műhely nyitotta meg kapuit, fogadott mintegy tízezer hátrányos helyzetű, irodalomra fogékony tehetséges fiatal. hetvenkilenc tábor általános iskolásoké, 26 szakmunkástanulóké, 15 cigányszármazású diákoké, három pedig középiskolásoké volt. tizenöt közösségben nemzetiségi - nyolcban szlovák, négyben német, kettőben délszláv, egyben pedig román - fiatalok vettek részt a foglalkozásokon. ebben az évben először fiatal könyvtárosok - a jövő táborvezetői - részére is nyílt módszertani tábor.

a legtöbb tábort üdülőkörzetekben, vízparton vagy a hegyek között szervezték, a 10-12 napos programok során a gyerekek könyvtárosoktól, népművelőktől, pedagógusoktól, íróktól, képzőművészekről, biológusoktól, fizikusoktól kaptak segítséget a közösségi együttgondolkodáshoz, a művelődés értékeinek teljesebb megismeréséhez. az olvasótáborokban a könyvek, a folyóiratok mellől a képességfejlesztő foglalkozásokhoz - fafaragáshoz, kerámiázáshoz - szükséges tárgyak sem hiányoztak, ezek fortélyait népművészek mutatták be a gyerekeknek.

a legkedveltebb foglalkozások a magnós interjú-készítések voltak: a gyerekek egymással beszélgettek életükről, elképzeléseikről, munkájukról, olvasmányaikról.

a mozgalom elvi, módszertani irányítói az elkövetkező időkben arra törekednek, hogy az olvasótábori munka ne csupán nyári akció legyen, hanem az az iskolai oktató-nevelőmunka szerves részévé váljék. /mti/

-. -

bb.3. könyvkereskedők nemzetközi tanácskozása

i/ag/mm/bc/zsu ie

1981. szeptember 10.

szeptember 15 és 18 között rendezik meg budapesten a szocialista országok könyvkereskedelmi szervezeteinek v. nemzetközi tanácskozását. a szakemberek egyebek között megvitatják az előző, az 1979-es, szófiai találkozó ajánlásainak megvalósulását, hogyan alakult az országok közötti kiadványcsere, a könyvterjesztők együttműködése, milyen jelentőségük volt a nemzetközi könyvkiállításoknak. /folyt.köv./

-2-

bb.3./könyvkereskedők ... folyt./zsu

a szovjet delegáció előterjesztése a könyvkereskedelemmel, mint az ideológiai-politikai és nevelő-munka fontos tényezőjével foglalkozik. a magyar küldöttség a könyvtárellátás hazai rendszeréről, tapasztalatairól számol be. a tanácskozás résztvevői megvitatják a következő, 1983-as, prágai konferenciáig terjedő időszak ajánlásait. a tanácskozást 15-én, kedden absztrakt-technikai oktató és tájékoztató központban /számok / nyitják meg. a delegációk ellátogatnak több budapesti könyvesboltba és felkeresik a százhalombattai könyvszolgálatot is. /mti/

-. - b nemzetközi

bb.4. hanglemez-ujdonságok

i/kj/bc/zsu ie

1981. szeptember 10.

számos komolyzenei hanglemez-ujdonság kerül a boltokba az év utolsó harmadában. a nagy magyar előadók sorozatban lát napvilágot hernádi lajos lemeze. az egyik legsikeresebb, zongorapedagógusként is számon tartott művész tolmácsolásában beethoven- és liszt-művek csendülnek fel.

magyar operaénekesek címmel kiadvány jelenik meg a negyvenes és az ötvenes évek kiemelkedő művészeinek archiv-felvételeiből. az összeállításban többek között osváth julia, orosz julia, röster endre, svéd sándor és székely mihály népszerű operaáriákat énekel.

bővült a teljes operalemezek köre is: ezuttal rossini mózes című dalművének felvétele jelenik meg. a magyarországon ritkán hallható művet - olasz nyelven - kalmár magda, hamari julia, miller lajos és begányi ferenc tolmácsolja. a karmester lamberto gardelli. az album magyar és olasz nyelvű kísérő-tanulmányt is tartalmaz.

a bartók-évforduló alkalmából, neves szovjet művészek közreműködésével készült el a zeneszerző operájának, a kékszakállú herceg várának magyar nyelvű felvétele, jevgenyij nyeszterenko és jelena obrazcova előadásában.

a zenei régészet eredményeként született meg a reneszansz lantzene és a collegium musicum című kiadvány - benkő daniel, andrea von ramm, a bakfart consort és az ifjú zenebarátok körének közreműködésével. a kortárs zeneszerzők képviselőjében petrovics emil jelentkezik újabb lemezzel, amely rögzíti négy kantátáját. /mti/

-. -

-3-

bb.5. gyöngyvirágillatu szappan és más ujdonságok

i/bi/gk/sl/zsu ie

1981. szeptember 10.

még ebben a hónapban a gyöngyvirágillatu szappant, s a timea nevű új kozmetikai sorozatot is forgalomba hozza a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat. a lady camea család is bővül - krémpudert hoznak forgalomba négyféle színben, s nem-sokára ott lesz a boltokban a gyümölcsillatu habfürdő literes változata is. a negyedik negyedévben a férfi kozmetikai sorozat új tagja, a derby-szappan jelentkezik.

a vállalat az utóbbi években jelentős fejlesztéseket hajtott végre. mind a négy gyárában korszerűsítették a technológiát, automatizálták az egyes gyártási folyamatokat, bővítették a kapacitást. a közelmúltban alakult kutatórészleg jól felszerelt laboratóriumában kísérletezi ki az új gyártmányokat, törekedve arra, hogy a termékszerkezet lépést tartson a hazai igényekkel és a nemzetközi irányzatokkal. az elmúlt évben mintegy 200 millió forint értékben bocsátott ki a vállalat új gyártmányokat, az idén mintegy 20 millió forinttal többre számítanak. /mti/

bb.6. élednek a paksi atomerőmű technológiai rendszerei

han/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

a paksi atomerőműben átadták az üzemeltetőknek az első turbina idegengőzös indításához és a cirkulációs mosatáshoz szükséges irányító részt. a reaktor épületben lévő blokkvezénylő az atomerőmű legfontosabb irányító központja. innen ellenőrzik, irányítják a fő technológiai rendszereket, innen tudják a szakemberek teljes összefüggésükben áttekinteni a lejátszódó bonyolult és sokrétű folyamatokat. máris innen vezénylik az atomerőmű tűzjelző-rendszerét, a házi üzemi villamosrendszert, itt van a központja többszáz különféle méretű és rendeltetésű, közöttük pár centi átmérőjű és derékvastagságú tolozárak, csövek nyitá-sának-zárásának. /folyt.köv./

-4-

bb.6./élednek ... folyt./zsu

a bonyolult irányítás-technológiájának, számítógép segítségével többszörös biztonsággal kell működnie. a blokkvezénylő kiszolgálására önálló számítógép-központ létesül, öt számítógép rendszerrel. ezek gyűjtik, rendszeresítik és dolgozzák fel a 3600 mérőhely és szabályozó adatait, a jellemző változásokat, s minderről folyamatosan tájékoztatják a blokkvezénylő ügyeletes mérnökét. a számítógép információja alapján történik majd például az üzemanyagcsere is. /mti/

bb.7. lambéria, tapéta, zsaluzólemez és hordó farostlemez - drága anyagokat pótolnak a mohácsi farostlemezgyár ujdonságai

kász/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

a drága faanyagok helyettesítésére azokhoz hasonló minőségű, de olcsóbb, farostlemezről készült termékek egész sorát fejlesztették ki a mohácsi farostlemezgyárban.

az értékes fenyőfa pótlására farostlemez alapanyagú laminált lambériát készítettek. az új típusú burkolatot néhány egyszerű szerszámmal bárki könnyedén felszerelheti az épületek és lakások belső felületeire. ugyancsak a farostlemez belsőépítészeti alkalmazhatóságának körét bővítette a textillal borított farostlemez tapéta, amelyet a duna parti üzem szakemberei a kenderfonó és szövőipari vállalattal közösen fejlesztettek ki. a farostlemez különleges felületkezelésével szintén szövethatású ujdonságot állítottak elő. ezzel az eljárással nemcsak a textília, hanem a faerezet mintája is tapinthatóan, mélységében jeleníthető meg a lemezen. még ebben az évben elkezdődik mohácson egy újabb, az antik fa hatását keltő termék kísérleti gyártása is.

az építkezéseken használatos fenyőfa deszkák helyettesítésére kemény műanyaggal bevont, vastag zsaluzó farostlemezről állítottak elő, a gyártmányfejlesztők most olyan eljárást dolgoznak ki, amellyel a lemezek éleit is víz és kopásállóvá lehet tenni, ezzel ugyanis jelentősen növelhetik az élettartamát. a több rétegű, vastag farostlemezről iskolaborok készítésére is felhasználják.

a mohácsi farostlemezgyár a vegyi és a konzerviparban egyre keresettebb olcsó tárolóedények, csomagolóanyagok választékának bővítése végett farostlemez hordók kooperációs gyártásáról is tárgyalt egyik külföldi társvállalatával. /mti/

-5-

bb.8. műanyag gerincelemek családiházakhoz

hag/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

az eternit hullámlémezek lezárására szolgáló műanyag gerincelemek gyártását kezdték meg a kislakásépítők számára a borsodi vegyikombinát miskolci műanyagfeldolgozó üzemében. a gyakran hiánycikknek számító gerincelemeket két ivnagyságban készítik. az egyik a szovjet importból származó, a másik a magyar gyártmányu hullámlémezek lezárására lesz alkalmas. az új építőipari termékből az idén már mintegy huszonöt-harmincezret, jövőre pedig kétszer ennyit gyártanak./mti/

-.-

bb.9. terjed a bedolgozó rendszer a tsz-ekben

i/jf/ve/sl/zsu ie

1981. szeptember 10.

terjed a termelőszövetkezetekben a bedolgozás-jellegű kistermelői tevékenység; a háztáji gazdák már 100-120 közös gazdaságban úgy kapcsolódnak be a nagyüzemi munkába, hogy miközben a termelés teljes folyamatát a közös gazdaság tartja kézben, a háztájból származik a munkaerő, illetve a termeléshez felhasznált épületek vagy a föld egy része.

egyelőre még csak, 600-800 millió forintra tehető a háztáji termelés 30 milliárd forintos termelési értékéből az a rész, amelyet a közös gazdaságok bedolgozó állítanak elő. a termelés folyamatát a tsz és a háztáji termelők megosztják egymás között. a folyamat egyszerűbb vagy kevésbé eszköz-, de mindenképp élőmunka-igényes fázisát - például a málnánál, a szőlőnél, a termelést, a sertésnél, baromfinál a hizlalást, stb. - a háztájiban, a többi folyamatot pedig egyebek között a feldolgozást, a csomagolást, a mélyhűtést, a tenyésztési, takarmánykeverési, keltetési teendőket a közös gazdaság látja el és szervezi meg.

a megoldás a termelőszövetkezeteknek is előnyös. mindenképp azért, mert jóval kevesebb eszközre van szükségük. az ilyen fejlesztés - a terméktől függően - a teljes egészében a közös gazdaságban eszközölt beruházások ráfordításának mindössze 15-25 százalékát igényli. a bedolgozó jellegű háztáji munkát a közös gazdaság tervezi és szükség szerint programozza, így az a nagyüzemi termelés folyamatába szervesen beilleszkedik. a kistermelők áruját a közös gazdaság termékeiktől el sem lehet különíteni, mivel a háztáji gazdák a közösen keresztül értékesítenek.

/folyt.köv./

o

-6-

bb.9./terjed ... folyt./zsu

a bedolgozásos jellegű háztáji termeltetésnél a munkanapjótávítást, a megfelelő járulékok fizetését, a szociális ellátást és a nyugdíj beszámításával kapcsolatos jogi kérdéseket már rendezték. a továbbiakban egyebek között a biztosítási kérdések várnak még megoldásra./mti/

-.-

bb.10. új erdészeti javítóbazis lentiben

tas/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

erdészeti és fűrészipari gépek, berendezések, járművek javítására szolgáló új üzemegységgel gyarapodott a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság lenti fűrészüzeme. a 35 millió forint költséggel kialakított üzemben különböző kiegészítő és diagnosztizáló műszereket és különféle alkatrészek elkészítésére alkalmas forgácsolóműhely is felszereltek. a megye valamennyi műszaki erdészeti kiszolgáló, új, központi javítóbazis dolgozóinak munkáját fűthető szerelőknek, fékpadok, füstelszívók és meglehetősen fűtés segítik, illetve könnyítik./mti/

-.-

bb.11. újból zöldell a tiszta

tób/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

újabb, a nyár közepén láthatónál kisebb békalencse áradat vonul le a tiszán. a korábbi helyenként szinte teljes szélességében ellepte a folyót, a mostani viszont hosszú, keskeny összefüggő sávban jelent meg a tiszán. az üde zöld színű, egymáshoz tapadt békalencsék most is a hármas körös szállítják. a körösbe pedig a lecsapott rizsföldekről került az egyébként a tavakban, a folyók holt ágaiban és egyéb állóvizekben termelődő növény.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság környezet- és vízminőségvédelmi osztálya laboratóriumi vizsgálatokkal rendszeresen ellenőrzi a folyó vizének minőségét. a korábbi, a júliusi zöldáradat sem okozott szennyeződést, a jelenleginél pedig - mivel ez sokkal kisebb mértékű - még kevésbé kell tartani ilyen veszélytől./mti/

-.-

-7-

bb.12. szabadtéri agrártörténeti muzeum szécsényben

trné/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

szabadtéri agrártörténeti muzeumot hoztak létre szécsényben. nógrád első, agrártörténeti emlékeket őrző muzeumát - amelyben az egykor használt fatengelyes ekék, szelelő rosták, kézi vetőgépek, fogatos gereblyék, fűkaszák, cséplőgépek mellett ott sorakoznak a mezőgazdasági üzemekben ma már nem használatos gépek, felszerelések is-, a szécsényi kubinyi ferenc muzeum kertjében rendezték be. a muzeum egy hektáros parkja bőséges helyet kínál a megye agrártörténeti értékei emlékeinek összegyűjtésére is bemutatására./mti/

bb.13. csillagászati megfigyelő épül szombathelyen amatőrök részére

lér/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

amatőr csillagászati megfigyelő építését kezdték meg a szombathely péremkerületében működő asztrofizikai obszervatórium területén. vas megyében fellendülőben van az érdeklődés a csillagászat iránt. csillagászati szakkör alakult fiatalok részvételével, a megyei művelődési és ifjúsági központban pedig megnyitott az amatőr csillagászok klubja. a szakkör és a klub tagjai központi támogatással és társadalmi munkával hozzák létre a száz esztendőes obszervatórium mellett az amatőr csillagvizsgálót, amely szakmai, módszertani központjuk lesz. egymás mellett dolgozhatnak a hivatásos és az amatőr csillagászok./mti/

bb.14. „égő”, csipkebokrok

igó/kz/zsu ie

1981. szeptember 10.

„égő”, csipkebokrok szegélyezik a dél-dunántúli utakat, jelezve, hogy megérett a vadrózsa piros, husos termése. tolnában és baranyában sokan szedik ezt a vadontermő gyümölcsöt, tájnevén: a hecsedlit. helyenként valóságos erdőket alkot az elburjánzott növény, hozzáférni azonban meglehetősen nehéz a hosszú, tüskés indáitól. a csipke minden időben a legkedveltebb vadontermő gyümölcsök egyike volt. régebben a fogszuvasodás gyógyítására ajánlották a falusi „füvesemberek”, a téglapiros boglyóktól főzött teát, az asszonyok pedig lekvárt készítettek belőle. eredetileg a csipkelekvárt nevezték hecsedlinek. most az erdei termék vállalat és az áfész-ek gyűjtetik be a termést. a vitaminokban gazdag vadgyümölcs egy részéből szörp készül, más részét gyógyteának dolgozzák fel, s szárított állapotnak exportálnak is belőle./mti/

-8-

bb. 15. forgalmi zavar

i/jf/mm/gw pr

1981. szeptember 10.

csütörtökön reggel 5 óra előtt néhány perccel a iv. kerület dózsa györgy ut és a főtí ut sarkán egy 96-os autóbusszal különös baleset történt; a kereszteződésben javítják a villamospályát, az autóbussz ráfutott egy talpfára, az felbillent és felszakította a jármű padlózatát. egy személyi sérülés történt. ötven percig állt a közúti forgalom.

/mti/

bb. 16. piaci jelentés

i/jf/ mm/gw pr

1981. szeptember 10.

továbbra is zavartalan, kiegyensúlyozott a piaci ellátás. csütörtökön hajnalban elegendő áru érkezett a főváros nagy gyűjtőközpontjába, a nagyvásártelepre.

a piacok és a zöldséges boltok jóminőségű árut kaptak és az árak is a fogyasztók szempontjából általában kedvezően alakultak, - legalábbis a zöldség-hálózatban. a paradicsom ára a hét eleje óta egy forinttal lejjebb ment, az elsőosztályú áruért 6.80, a másodosztályúért 4.40-et kérnek. a paprika-kinálat is gazdag, 3-4 féle fajta van a piacokon most. az elsőosztályú töltenivaló paprika kilója 12 forintba kerül, ára néhány nap óta változatlan. van még almaalaku paprika, ez 8,60 forintba kerül és árusítják a cseresznye paprikát is. szőlőből mérséklődtek az árak, a hét eleje óta mintegy 3 forinttal olcsóbb ennek a gyümölcsnek kilója. a sasza 19 forintba kerül, a cardinalét ugyanennyiért mérik, az egyéb csemege szőlőért 16 forintot kérnek. lefutóban van a barack, a szilva és a dinnyeszezon. az őszi káposzta tömegével nem érett be, az ugynevezett közép-késői érésű nyári káposzták vannak most még a piacon, mind kisebb tételekben. ezért áruk némileg felment; a fejeskáposzta egy forinttal lett drágább, most különként 7 forintért mérik. viszont máris több vörös-és kelkáposzta van a piacon, mint tavaly ilyenkor.

füldg

piaci újdonság a zöldbüvellyű zöldbab, ez másodvetésből származik, minőségével a kereskedők elégedettek; különként 20 forintért árulják a fővárosi piacokon.

/mti/
09.30/gw

- 9 -

9.10
37

bb. 17. balesetek

jk/gw pr

1981. szeptember 10.

a közép-magyarországi közmű és mélyépítő vállalat budapesti, erdősor utcai építkezésének területén horváth béla 29 éves kubikus, kenderesi lakos munkavégzés közben egy 3,5 méter magas állványzatról leesett, és a helyszínen meghalt. a rendőrség vizsgálatot indított.

visegrád külterületén hermann romm 39 éves gépkocsivezető nszk-állampolgár neidersschen-i lakos autóbusszal egy kanyarban kisodródott és a sziklafalnak csuszott. az autóbussz utasai közül egy fő súlyos, öt pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint romm az autóbusszt figyelmen kívül vezette. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

fonyódon a vasutállomás területén egy személyvonat elütötte elfride schmidth 68 éves nyugdíjas, ndk-állampolgár, limbach-oberfrohmai lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint schmidth asszony figyelmen kívül lépett a sínekre. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

/mti/

bb. 18. emlékezés fodor gyulára

t/kj/gw pr

1981. szeptember 10.

fodor gyula építőmunkás, a magyar munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 80. évfordulója alkalmából csütörtökön koszorúzási ünnepséget rendeztek a mező imre uti temetőben. koszorút helyezett el a síron az mszmp központi bizottsága nevében dabronaki gyula nyugalmazott államtitkár és gyöngyösi istván, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, az mszmp kb tagjai, a szakszervezetek országos tanácsa képviselőjében ligeti lászló, a szot alelnöke és bartos istván, a szot társadalombiztosítási főigazgatóság főigazgatója. a magyar partizán szövetség koszorút földes lászló, halas lajos és höbl józsef, a szövetség választmányának tagjai helyezték el. elvitték a kegyelet és a megemlékezés virágait volt harcostársai, egykori munkatársai, barátai is.

/mti/

10.51/gw

- 10 -

11⁴⁰

3P

bb. 19. az idei ötmilliomodik tonna szén visontáról

kov/ká/gw pr

1981. szeptember 10.

a mátraaljai szénbányák thorez bányáüzemében, ahol a magyar szénvagyonnak több mint egynegyedét termelik, csütörtökön reggel műszakváltáskor bejelentették, hogy felszínre hozták az idei ötmilliomodik tonna szenet. ekkora mennyiségű fűtőanyagot ennyi idő alatt eddig még nem termeltek visontán. különösen figyelemre méltó, hogy augusztusban, amikor már az ötnapos munkarend szerint dolgoztak, egy hónap alatt 526 ezer tonna szenet adtak a tervezett 410 ezer tonna helyett.

a mátraaljai bányászok év elejétől mostanáig időarányos széntermelési tervüket 176 ezer tonnával teljesítették túl, kielégítve a szomszédos gagarin hőerőmű megnövekedett fűtőanyag igényeit. a visontai bányászok a kiemelkedő termelési eredményt jó szervezéssel, helyenként munkaerő átcsoportosítással, továbbá a munkaidő és a hatalmas bányagépek kapacitásának legjobb kihasználásával érték el.

/mti/

bb. 20. életmentőt tüntettek ki szegeden

dén/ká/gw pr

1981. szeptember 10.

életmentő emlékéremmel tüntették ki papp mihályt, a dél-magyarországi magas-és mélyépítő vállalat kőművesét, aki a nyáron egy kirándulása alkalmából élete kockáztatásával kimentett a folyóból egy vízbe esett nőt. a szeged-algyői tiszánál nagy vízcsobbanásra és a közelben horgászók segélykérő kiáltására figyelte fel. miután megpillantotta a bajbajutottat, azonnal a vízbe ugrott és még mielőtt a fuldokló elmerült volna, elérte és a partra uszott vele. ezután gondoskodott arról is, hogy megfelelő egészségügyi intézményben ápolásban részesüljön.

papp mihálynak a kitüntetést csütörtökön szegeden szabó sándor, a csongrád megyei tanács elnöke adta át.

/mti/ Tiszaparti

bb. 21. előtérben az agrotechnika - befejeződött az országos kukoricabemutató

tób/kz/gw pr

1981. szeptember 10.

csütörtökön befejeződött a gabonatermesztési kutató intézet szegedi telepén rendezett három napos országos kukoricaszemle. a termelési rendszerek és a gazdaságok több mint háromszáz szakembere vett részt a legújabb hibridek és agrotechnikai kísérletek e hagyományos bemutatóján.

/folyt.köv./
12.37/gw

- 11 -

13¹⁰
3P

bb. 21. /előtérben az agrotechnika - .....folyt./gw

magassy daniel, az intézet igazgatóhelyettese elmondta: e bemutatók fő célja az, hogy az új fajták valamennyi jellemzőjét megismerjék a szakemberek. ez ugyanis előfeltétele annak, hogy a gazdaságok a legjobban érvényesíthessék az egyes kukoricajudonságok kedvező tulajdonságait. gazdaságossági szempontból is nagyon lényeges kérdés ez, mert hiszen az új hibridek termelésbe állításával és az ajánlott termesztési technológia alkalmazásával évente két-három százalékkal növelhetők a termés-hozamok.

a kutatók az új fajtákhoz termelési receptet is adtak, meghatározva az egyes hibridek tápanyagigényét, a hektáronkénti optimális tőszámot, s mindazt a tényezőt, amelyek alkalmazásával a legmagasabb hozamok elérhetők. felhívták az érdekelt szakemberek figyelmét arra is, hogy a műtrágya tulajdagonlása nem célszerű. feleslegesen növeli a ráfordítási költségeket, rosszul járnak viszont azok, akik túlzottan takarékoskodnak a műtrágyával, mert ebben az esetben hiába választanak jó fajtákat, nem érvényesülnek azok előnyös tulajdonságai.

a nemesítők külön hangsúlyozták: a terméshozam növelésének eddig kevésbé kihasznált tartaléka a kifogástalan minőségű vetőmag. a hibridüzemek a feldolgozási technológia további tökéletesítésével, kisebb „finomításokkal”, jelentősen hozzájárulhatnak a terméseredmények javításához. a vetőmag minőségét ma már nem csupán a csiraképeség alapján kell megítélni. elsőrendű követelmény például az is, hogy a vetőmagkukoricának még a héját se sértsék meg a feldolgozó gépsorok. ugyancsak minőségi követelmény, hogy a legjobban megfelelő csávázószerrel kezeljék a szaporító anyagot.

/mti/

bb. 22. megkezdődött a kukorica betakarítása békés megyében

bty/kz/gw hgy

1981. szeptember 10.

csütörtökön békés megyében megkezdték az őszi időszak egyik legnagyobb munkáját, a kukorica betakarítását. elsőként a nagyszénási október 6., a csabacsüdi lenin, a dombegyházi petőfi tsz, valamint a hidasháti állami gazdaság és a mezőhegyesi mezőgazdasági kombinát határában láttak hozzá a munkához: mind az 5 nagyüzemben a vetőmagnak termelt hibridkukoricát törlik. a szakemberek megítélése szerint az utóbbi 3 év legjobb vetőmagtermését takaríthatják be a következő hektéknben. körülbelül egy hét múlva megkezdhetik a rövid tenyészidejű takarmány kukorica betakarítását is. ebből mintegy 25-30 ezer hektár, a későbbi érből pedig 70 ezer hektár vár betakarításra.

/mti/
13.06/gw

- . -
- 12 -
5 elbes

13¹⁵
3T

bb. 23. elhunyt palotás mártonné

s/dg/gw hgy

1981. szeptember 10.

palotás mártonné szül. lövinger aranka a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje, aki 1940 óta volt tagja a párt-nak, 67 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 15-én délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága
kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete

/mti/

bb. 24. emlékezés földes imrére

gk/dg/gw hgy

1981. szeptember 10.

földes imre író születésének 100. évfordulója alkalmából szeptember 14-én, hétfőn délelőtt 11 órakor a magyar írók szövete-sége koszoruzási ünnepséget rendez sirjánál, a rákoskereszturi új köztemetőben, /17-es parcella, 1. sor. 601-es sir./.

/mti/

bb. 25. időjárásjelentés

gw hgy

1981. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 10.-én 13.00 órakor:

esős, őszi idő

nagy kiterjedésű ciklon örvénylik a brit-szigetek térségében, amely ott igen változékony időt okoz. gyakran fúj viharos szél, kiterjedt esők, záporok vannak. esős az időjárás észak-olaszországban, az alpok térségében és a kárpát-medence legnagyobb részén is. európa más vidékein általában csendes, kora őszi az idő. gyenge a légmozgás, számottevő csapadék nem hullik. a hajnali és reggeli órákban sokfelé alakul ki köd, amelynek egy része csak késő délelőtt oszlik föl.

hazánkban szerdán a nyugati, északnyugati megyékben erősen megnövekedett a felhőzet és ott csak 1, 3 órán át sütött a nap. az ország többi részén még túlnyomóan napos idő volt. a hőmérséklet csucsértéke a felhős helyeken 20, 24 máshol 24, 27 fok között váltakozott. napközben még csak az északnyugati határvidékről jelentettek kisebb esőt, majd éjszaka a dunántul nyugati, északnyugati részén egyre több helyen eredt el az eső. csütörtök reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 9 mm között alakult, de szentgotthárdon 17 mm-t mértek.

/folyt.köv./
13.15/gw

- 13 -

13²⁵
BT

bb. 25. /időjárás.....folyt./gw

csütörtök hajnalra az ország nagy részén 10, 15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt az esőzóna lassan terjedt kelet, délkelet felé. a tiszántulon időnként még kisütött a nap és 11 órakor 18, 22 fokot mutattak a hőmérők. az ország többi részén borult, sokfelé esős idő volt és csak 16, 18 fokot mértek.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 19,4 fok volt, amely 1,3 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mbár gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 18 fok volt.

várható időjárás péntek estig:

eleinte országszerte borult, esős idő. később nyugaton, északnyugaton időnként felszakadozó felhőzet és valószínűleg már kevesebb helyen eső.

mérsékelt, változó irányú szél.

erős párásság, hajnalban sokfelé köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 9, 14

legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 16, 21 fok között.

távolabbi kilátások szombattól - keddig:

a felhőzet felszakadozik, de az időnként megnövekvő felhőzetből továbbra is várhatók futó esők, záporok.

legalacsonyabb hőmérséklet 10, 15 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 20, 25 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 194 cm. a víz hőmérséklete: 17.2 fok.

/mti/

- . -

13.17/gw

- 14 -

13 ³⁵/₃₇

bb. 26. a lakásépítések előkészítéséről tárgyalt a szombathelyi városi tanács vb

kre/kz/gw hgy

1981. szeptember 10.

a hatodik ötéves terv során szombathelyen 2623, a városkörnyéki községekben 450 lakás épül. az építési területek előkészítésének helyzetével foglalkozott csütörtöki ülésén a városi tanács végrehajtó bizottsága. megállapította: mind az építés, mind az építkezések előkészítése a tervnek megfelelően, jó ütemben halad a megyeszékhelyen és környékén.

idén négyszáz lakás elkészültével számolnak a városban, ebből kétszázhatvanba már be is költöztek tulajdonosaik, a többi átadása is a meghatározott ütemben történik. állami lakás csak 636 épül 1985 végéig szombathelyen, a többi otp beruházásban, vagy magánerebből készül el. ezért örvendetes, hogy a városkörnyéki községekben megnőtt az építési kedv. a vb éppen azért úgy határozott, hogy az érintett falvakban javítani kell a telekkínálatot.

az elmúlt ötéves tervidőszakban befejeződött a három új szombathelyi lakónegyed építése, s most kezdődik a város leendő, immár negyedik lakótelepén az 1172 lakás felépítését jelentő első ütem. az első lakásokat itt, az ugynevezett oladi városrészen 1983-ban adják át.

a fiatalok lakáshelyzetének javítására a kisz városi bizottsága ifjúsági lakásépítő szervezetet szervez. a 400 lakásos kistársasház negyed területének közművesítését a városi tanács kétmillió forinttal támogatja.

/mti/

- . -

bb. 27. óra és pénz-csempészt ítélték el győri

cser/kz/gw hgy

1981. szeptember 10.

dán állampolgár, a 25 éves maryon antonijulian felett ítéltkezett csütörtökön a győri megyei bíróság. a vádlott az idén már kétszer járt Magyarországon. a második alkalommal június elején érkezett, s 11 napos tartózkodás után hegyeshalomnál, gépkocsival akart távozni az országból. a vám-és pénzügyőrség azonban több mint 200 ezer forint készpénzt és 140 kvarcórát talált az autójában elrejtve.

/folyt.köv./
13.33/gw

- 15 -

13 ⁴⁵/₃₇

bb. 27. /óra- és.....folyt./gw

a dán turista azzal védekezett, hogy nem tudott sem a pénzről, sem az órákról. azt állította, hogy a kocsi budapesti kölcsön adta egy jugoszláv származású alkalmi ismerősének, az rejthette el a pénzt és az órákat a kocsiban.

az ügyel első fokon foglalkozó járásbírósa nem fogadta el ezt a védekezést: a lefoglalt értékek elkobzása mellett három hónapi börtönben letöltendő szabadságvesztést is kiszabott a csempészre, aki az ítéletbe belenyugodott. az ügyész viszont súlyosbításért fellebbezett és az ország területéről való kiutasítás elrendelését is indítványozta. a csütörtökön megtartott fellebbviteli tárgyaláson a győri megyei bíróság - megbánó magatartásra való tekintettel - nem súlyosította a büntetést, ellenben elrendelte a csempésznek a magyar népköztársaság területéről való kiutasítását. az ítélet jogerős.

/mti/

bb. 28. javították a lakásigénylések rangsorolását miskolcon

kör/kz/gw hgy

1981. szeptember 10.

széleskörű társadalmi vita tapasztalatai alapján csütörtöki ülésén módosította a lakásigénylések rangsorolásának rendjét a miskolci városi tanács végrehajtó bizottsága. a társadalmi vitában, mint az ülésen is elmondták, több mint tizennyolc intézmény, vállalat, köztük a diósgyőri nagyüzemek és az új városnegyedek lakói vettek részt. az ennek figyelembevételével javított rendszerben tíz kritérium alapján határozzák meg az igénylőknek adható pontszámokat, amelyeket aztán számítógépbe adagolnak, s végül is a számítógép végzi el a rangsorolást. a lakásgazdálkodás javítására a végrehajtó bizottság szélesítette a miskolci ingatlankezelő vállalat jogkörét és megbizta a lakossági lakáscserék lebonyolításával is.

/mti/

13.43/gw

14¹²

3P

bb. 29. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. szeptember 10.-én 14.00 óráig

gw hgy

1981. szeptember 10.

1. muzeum az utcán
2. olvasótábori tapasztalatok
3. könyvkereskedők nemzetközi tanácskozása
4. hanglemez újdonságok
5. gyöngyvirágillatu szappan és más újdonságok
6. élnek a paksi atomerőmű technológiai rendszerei
7. lambéria, tapéta, zsaluzólemez és hordó - farostlemezből
8. műanyag gerincelemek családiházakhoz
9. elterjed a bedolgozó rendszer a tsz-ekben
10. új erdészeti javító bázis lentiben
11. újból zöldell a tiszta
12. szabadtéri agrártörténeti muzeum szécsényben
13. csillagászati megfigyelő épül szombathelyen amatőrök részére
14. „égő”, csipkebokrok
15. forgalmi zavar
16. piaci jelentés
17. balesetek
18. emlékezés fodor gyulára
19. az idei ötmillióodik szén visontáról
20. életmentőt tüntettek ki
21. előtérben az agrotechnika
22. megkezdődött a kukorica betakarítása békés megyében
23. elhunyt palotás mártóné
24. emlékezés földes imrére
25. időjárásjelentés
26. a lakásépítések előkészítéséről tárgyalt a szombathelyi tanács vb
27. óra-és pénz-csempészt ítéltek el győrött
28. javítják a lakásigénylések rangsorolását miskolcon
29. hirjegyzék

/mti/

14.01/gw

14¹⁵
3P

bb. 30. hasznos határmenti munkaerő csere győr-sopron megye és nyugat-szlovákia között

cser/kz/gw hgy

1981. szeptember 10.

a győr-sopron megye és nyugat-szlovákia közötti, már 10 éves multra visszatekintő határmenti munkaerő cserét értékelte csütörtöki ülésén a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottsága. a határmenti területeken lévő szabad munkaerő kölcsönös foglalkoztatását célzó együttműködés keretében győr-sopron megyéből pozsonyba járnak át dolgozni, a csallóközi települések lakói közül számosan pedig győri üzemekben vállaltak munkát. jelenleg is két pozsonyi vállalat együttesen több mint 300 magyar munkást foglalkoztat. a magyarországon munkát vállaló szlovákok - ugyancsak körülbelül 300-an - győri könnyűipari üzemekben dolgoznak. a magyarokat szlovákiában és a szlovákokat magyarországon ugyanazok a jogok illetik meg, mint a saját dolgozókat. megfelelő arányban részesülnek a szociális juttatásokból, s teljesítményüknek megfelelő bért kapnak koronában, illetve forintban. a határmenti munkaerő kooperációban résztvevők keresetük 40 százalékát a foglalkoztató állam pénznemében kapják kézhez. vámkönyvük birtokában saját szükségletre árukat vásárolhatnak. a magyar munkások és családtagjaik a pozsonyi gyárak kiskárpátokban és a magas tátrában lévő üdülőibe, a szlovák családok pedig a győri vállalatok balatoni üdülőiben kapnak rendszeresen beutalókat.

a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottsága állást foglalt amellett, hogy a kölcsönösen előnyös határmenti munkaerő-cserét a következő években is fenn kell tartani.

/mti/

- . -

bb. 31. munkáskollektívák, értelmiségiek, társadalmi szervezetek emelik fel szavukat a neutronfegyver gyártása ellen

t/ár/sa/dg/gw hgy

1981. szeptember 10.

hazánk közvéleménye változatlan erővel hallatja hangját a neutronfegyver gyártása ellen. a legkülönbözőbb rétegek képviselőinek állásfoglalásai közül figyelmet érdemel dr. sztanyik b. lászlónak, az országos béketanács elnökhelyettesének, az országos „frédéric joliot-curie”, sugárbiológiai és sugáregészségügyi kutatóintézet igazgatójának a véleménye, aki tudósként, s egyszerűsmind békemozgalmunk egyik felelős tisztségviselőjeként fogalmazta meg gondolatait az mti munkatársának adott nyilatkozatában.

/folyt.köv./

14.17/gw

- 18 -

15³⁰
37

bb. 31. /munkáskollektívák, értelmiségiek,.....1.folyt./gw

- a reagan adminisztráció döntése nyomán a történelemben először kerül sor arra, hogy speciális sugárforrásokat hozzanak létre kifejezetten az emberek elpusztítása céljából - mutatott rá. - a neutronbomba 10-20 millió elektronvolt energiájú, gyors neutronjai nagy dózisban, rövid idő alatt munka-és harcképtelené tehetik az embert a központi idegrendszerben okozott, visszafordíthatatlan károsodások révén. az áldozaton fellépő tünetek semmiben sem különböznek a leghalálosabb betiltott vegyi fegyverek, az idegmérgek okozta hatástól. bár a levegőben robbanó bomba alatti területet körülvevő körzetben fokozatosan csökken a neutronsugárzás intenzitása, a távolabb tartózkodó embereket érő, egyre kisebb sugár-adagok is végzetes megbetegedést, az emésztő-és a vérképzőrendszer súlyos károsodását okozzák. több évig is tarthatnak a gyötör szenvedésekkel - s szinte elkerülhetetlenül másodlagos fertőzésekkel - járó tünetek, csakugy, mint a biológiai fegyverek esetében.

- a gyors neutronok élettani hatásairól bizonyára azok sem tájékozottak kellően, akik a neutronbomba előállítására vonatkozó döntést meghozták. e folyamatokat csak a sugárbiológiával foglalkozó szakemberek köre ismerheti. intézetünkben épp a közelmúltban bizonyították állatkísérletek, hogy a méhben fejlődő magzat milyen nagy mértékben érzékeny a neutronok iránt. a gyors neutronnal besugárzott állatok magzatainak fele a születést követő 1-4 napon belül elpusztult, s az egyébként is sátnya ujszülöttek vizsgálata azt mutatta, hogy korai elhullásukat a központi idegrendszer károsodása okozta. így fest tehát a valóságban a „humánusnak”, emlegetett új nukleáris fegyver hatása.

- a második világháborút követően a világ közvéleménye elmarasztalta az atombomba előállításában részt vállalt fizikusokat, bennünket, sugárbiológusokat is joggal ítélhet el a közvélemény, ha nem emeljük fel szavunkat az új, katasztrofális pusztítóhatású fegyver gyártása ellen; ha ismereteink közélettelével nem járulunk hozzá ahhoz, hogy az emberiség minden erejét latba vetve még időben megfékezhesse a földünket fenyegető újabb veszélyt - hangsúlyozta sztanyik b. lászló.

x x x

/folyt.köv./

14.26/gw

- 19 -

15³⁰
37

bb. 31. /munkáskollektívák, értelmiségiek, ...2.folyt./gw

az országos béketanács hoz az utóbbi napokban is folyamatosan érkező levelek, táviratok százai jelzik, hogy hazánk közvéleménye sem most, sem a jövőben nem hajlandó megbékélni a neutronfegyver gyártására vonatkozó amerikai döntéssel.

az egyesült államok budapesti nagykövetségéhez juttatta el tiltakozó táviratát a tatabányai szénbányák ságvári endre szocialista brigádja. „békében dolgozunk az ország és családunk anyagi, szellemi jólétéért. az imperialista kalandorpolitika e felelőtlen döntése mindennapi építőmunkánk ellen is irányul, - állapítja meg a távirat. a máv landler jenő járműjavító üzem másfélezes kollektívájának véleményét tükröző levél utal arra, hogy a neutronbomba gyártása része annak a világszer- te tapasztalható támadásnak, amelyet a népek szabadságvágya ellen indítottak az imperializmus erői. kifejezi szolidaritását a latin-amerikai népek antifasiszta harcával, a dél-afrikai betolakodók ellen küzdő angolával. a nemzetközi helyzet legutóbbi fejleményeinek eme összefüggéseire mutat rá a duna cipőgyár, valamint a volán 20. vállalat dolgozóinak állásfoglalása is. hirt kapott az obt a ganz-mávag mátranováci üzemében megtartott szolidaritási nagygyűlésről is, ahol ugyancsak hangoztatták: a világ számos pontján ma is gyilkoló fegyverek arzenálját növeli, s kontinensünk békéjét teszi törékenyebbé a neutronbomba. a záhonyi máv üzemigazgatóságon dolgozó brigádoktól érkezett táviratok hét ezer munkás véleményét foglalják össze, hangsúlyozva: „visszataszító és felelőtlen politika az, amely makacsul elzárkózik a szovjet békekezdeményezések megvitatása elől és elutasítja a már aláírt salt-ii. megállapodást. az usa kormányának e lépései minden józanul gondolkodó emberből felháborodást váltanak ki,,.

a csepel vas-és fémművek tervező és kutató intézetében foglalkoztatott fejlesztő-mérnökök, technikusok- értelmiségiek és munkások egyaránt - ugyancsak felemelték szavukat a neutronfegyver gyártásával szemben, az emberiség ellen elkövetett bűnnek minősítve e pusztító eszköz kifejlesztését és hadrendbe állítását. egybecsengenek ezzel a mezőhegyesi mezőgazdasági kombinát, a hajdusoboszlói állami gazdaság, a pannonhalmai, a pálfai és a besenyőszögi termelőszövetkezetek táviratában megfogalmazott gondolatok is.

a társadalmi szervezetek közül a hazafias népfront számos városi, illetve községi szervezetétől, a kisz és a vörös-kereszt helyi szervezeteitől érkeztek tiltakozó táviratok az obt címére. a magyar honvédelmi szövetség aktivistáinak állásfoglalása azt emeli ki, hogy az mhsz ifjúságunk hazafias, honvédelmi nevelésével igyekszik hozzájárulni békés, nyugodt jövőnk megvédéséhez.

/mti/
14.37/gw

- . . -
- 20 -

15⁴⁰
37

bb. 32. zenemű szalon nyílt miskolcon

hag/kz/gw hgy

1981. szeptember 10.

zenemű és hanglemezzsalon nyílt csütörtökön miskolc belvárosában. a művelt nép könyvterjesztő vállalat által kialakított szalonban körülbelül egymillió forint értékű hanglemez és háromszázezer forint értékű kotta és zenei tárgyú könyv várta a vásárlókat.

a csütörtöki megnyitó alkalmából a miskolci bartók béla zeneművészeti szakközépiskola nagytermében neves művészek részvételével hangversenyt adtak.

/mti/

bb. 33. új szakmunkásképző intézetek és műhelytermek szegeden

dén/kz/gw hgy

1981. szeptember 10.

a városban működő 600. sz. móra ferenc szakmunkásképző intézetben tartott ülést csütörtökön a szegedi városi tanács végrehajtó bizottsága. a testület tagjai megtekintették az intézet tantermeit, kollégiumát, valamint más helyiségeit, majd a szegedi szakmunkásképző intézetek vezetőinek részvételével megvitatották a szakmunkásképzés helyzetét.

többek között megállapították, hogy a városban, az elmúlt öt évben sokat javultak a szakmunkásképzés tárgyi és személyi feltételei. elkészült a kilenc tantermes kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző intézet, valamint az öt tantermes élelmiszeripari szakmunkásképző intézet. a 600. sz. intézet kétszáz személyes diákokothonnal gyarapodott. több tornaterem, konyha és étterem is készült a szakmunkástanulóknak. befejezés előtt áll a 624-es szakmunkásképző intézet 15 tantermes új épülete is. az elmúlt öt évben 13 új tanműhelyt adtak át elsősorban az üzemekben. a gyakorlati oktatást szolgáló munkahelyek száma így több mint 400-al gyarapodott. a szegedi szakmunkásképző intézetekben az oktatási színvonal emeléséhez járul hozzá, hogy évről évre emelkedik az egyetemet végzett közismereti- és a műszaki mérnöktanárok száma.

a vb ülésén rámutattak arra, hogy a hatodik ötéves tervben a tanműhelyekben a régi gépek korszerű berendezésekre való kicserélése az egyik fő feladat. törekedni kell arra, hogy az egyébként kiváló szakmai képzettségű szakoktatók közül minél többen szerezzenek pedagógiai képesítést. a beiskolázásnál szorgalmazni kell, hogy a gépgyártás és karbantartás, a kohászat és az építőipar különböző munkaterületeire az eddiginél több tanulót vegyenek fel, mert ezekből a szakmunkákból évek óta nem tudják végzős növendékekkel kielégíteni a termelő üzemek igényeit.

/mti/
14.54/gw

- . . -
- 21 -

15⁴⁵
P

bb.34. közlemény az argentin kommunista párt főtitkárának látogatásáról

sa/dg/ig hgy

1981. szeptember 10.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására szeptember 2. és 10. között látogatást tett hazánkban athos fava, az argentin kommunista párt főtitkára. kíséretében volt julio laborde, a párt központi bizottságának tagja.

az argentin főtitkárt fogadta kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, megbeszélést folytatott vele gyenes andrás, a központi bizottság titkára, és baranyai tiber, a központi ellenőrző bizottság tagja, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője. athos fava találkozott a szot, a hazafias népfront, és az országos béketanács vezető képviselőivel, látogatást tett baranya és pest megyében.

a szivélyes, elvtársi légkörben, a teljes nézetazonosság szellemében folytatott megbeszéléseken az mszmp képviselői és az argentin párt főtitkára tájékoztatást adtak országuk helyzetéről, pártjuk hazai és nemzetközi tevékenységéről. véleményét cseréltek a nemzetközi élet legfontosabb kérdéseiről, a nemzetközi munkásmozgalom helyzetéről, és a pártközi kapcsolatokról.

az mszmp képviselői méltatták az argentin kommunisták erőfeszítéseit, amelyek célja valamennyi antiimperialista erő összefogásával a megújított demokrácia kivívása argentinában.

mindkét párt képviselői elítélték az imperializmus szélsőséges köreinek a nemzetközi feszültség fokozására, erőfölényre törekvő politikáját, a középhatósugarú rakéták európai telepítésének nato terveit, az amerikai neutron bombák gyártását, amely a világbékét veszélyezteti. elsőrendű fontosságúnak tekintik a nemzetközi feszültség enyhítését, a világbéke megszilárdítását, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének folytatását. ezért támogatnak minden kezdeményezést, amely a fegyverkezési verseny megállítására, a háborús tüzfészek felszámolására, a vitás kérdések tárgyalásos úton történő rendezésére, az enyhülési politika eredményeinek megőrzésére irányul.

/folyt.köv./
15.05/ig

- 22 -

1525

bb.34. /közlemény ... folyt./ig

támogatásukról biztosították a nicaraguai népet, amely országa függetlenségét, forradalmi vívmányait védelmezi. kifejezték szolidaritásukat a salvadori hazafias erőkkel, amelyek a terror és az elnyomás ellen, a demokratikus jogok érvényesítéséért harcolnak. hangsúlyozták a szolidaritás erősítésének fontosságát a kubai köztársasággal, az imperialista beavatkozás visszaveréséért, szabadságuk visszaszerzéséért felálló latin-amerikai népekkel. kifejezték aggodalmukat antonio maidana, a paraguayi kommunista párt első titkárának és emilio roának, a párt központi bizottsága tagjának sorsa miatt. követelik a paraguay és más latin-amerikai országokban bebörtönzött valamennyi hazafi szabadonbocsátását.

aláhúzták a kommunista és munkáspártok internacionalista szolidaritása és együttműködése erősítésének fontosságát, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom, valamennyi anti-imperialista erő közös céljainak valóra váltása érdekében. megerősítették községüket, hogy ennek szellemében továbbfejlesztik az mszmp és az akp kapcsolatait.

x x x

az argentin főtitkár csütörtökön elutazott hazánkból. a vendéget a ferihegyi repülőtéren nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsúztatta./mti/

- . -

bb.35. az mszbt ügyvezető elnökségének ülése

ve/dg/ig hgy

1981. szeptember 10.

csütörtökön apró antal elnökletével ülést tartott az mszbt ügyvezető elnöksége. a testület az mszbt vii. országos értekezlete elé kerülő dokumentumokat vitatta meg./mti/

- . -

15.15/ig

- 23 -

1535

bb.36. bolgár iparművészeti kiállítás salgótarjánban
csiz/kz/ig hgy 1981. szeptember 10.

bolgár iparművészeti kiállítás nyílt csütörtökön salgótarjánban a bolgár állam megalapításának 1300. és felszabadulásának 37. évfordulója alkalmából. a tárlaton himzett és szövött terítők, függönyök, drapériák, bluzok, kerámiák, faragott fa tálak és fali képek, kovácsolt vörösréz kazetták, gyertyatartók, valamint ötvösművészeti tárgyak láthatók, a kiállítás, amely felvonultatja a népi hagyományokban gyökerező bolgár iparművészet szinte valamennyi ágát, szeptember 17-ig tart nyitva./mti/

- . -

bb.37. folytatódnak a debreceni dzsessznapok - változás a programban

tár/ká/ig hgy 1981. szeptember 10.

szakmai beszélgetéssel folytatódtak a 10. debreceni dzsessznapok eseményei csütörtökön a kölcsény ferenc művelődési központban. este a színházteremben jerry rick amerikai blues énekes, a jugoszláv markovithy-gut sextet és a kaszákó együttes mutatkozott be. hangversenyek voltak a városi sportcsarnokban és az arany bika bartók termében is.

a dzsessz-kedvelőket érinti az a változás, amit csütörtökön jelentettek be: betegség miatt elmarad a larry cory-ell-philip catherine duó nagy érdeklődéssel várt szombat éjjeli fellépése. helyettük christian escoude gitáros és yochko seffer szaxofonos, illetve super jam session együttes ad műsort./mti/

- . -

bb.40. bálint endre kiállítása dunaujvárosban

dáv/kz/ig hgy 1981. szeptember 10.

csütörtökön a dunaujvárosi uitz béla teremben megnyílt bálint endre kiállítása. a duna parti város ezúttal már másodizben adott lehetőséget a művész munkáinak bemutatására. mostani - ezúttal már negyvenkilencedik - tárlatán huszonnyolc alkotását - fotómontázsait és grafikáit - láthatják az érdeklődők. a tárlat október 18-ig fogadja a látogatókat.

/mti/
15.30/ig

- . -
- 24 -

140

bb.38. utlezárás

sa/dg/ig hgy 1981. szeptember 10.

a fővárosi tanács közlekedés főigazgatósága, és a brfk közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy utátépítési munkálatok miatt egy hétre, szeptember 11-től lezárják a xiii. frangepán utcát a hajdu utca és a röppentyű utca között. a lezárt utszakaszt a fáty utcán lehet elkerülni. szintén utépítési munkálatok miatt kerül lezárásra szeptember 13-tól a xiii. vágó béla utca a petneházi u. és rozsnai u. közötti szakaszon, valamint a forgács utca a váci ut-vágó béla utca között. a munkálatok előre láthatólag 2 hétig tartanak. kérik a gépjárművezetőket, hogy a lezárt utcák térségében óvatosan közlekedjenek./mti/

- . -

bb.41. egységes rendezési terv székesfehérvár műemlékeinek védelmére - a székesfehérvári városi tanács végrehajtó bizottságának ülése

dáv/kz/ig hgy 1981. szeptember 10.

a közelmúltban elkészült rendezési terv alapján megkezdtek székesfehérvár, - várfallal határolt, - történelmi belvárosának a tömbrekonstrukcióját, hozzáláttak az arany jános, petőfi sándor, kossuth lajos utca és a géza nagyfejedelem tér által határolt területen levő épületek felújításához, a belváros megszüpítéséhez. a székesfehérvári városi tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén, ahol a város műemlékvédelmének a helyzetét vitatták meg, bejelentették azt is, hogy a rekonstrukció keretében, a jellegzetes városkép megóvása, helyreállítása érdekében, több értéktelen épületet lebontanak, nagy tereket alakítanak ki, s kívül-belül ujjávarázsolják, felújítják a műemléképületeket. ezek védelme érdekében egyébként a közelmúltban kitiltották a gépjárműveket a belvárosból. a hajdani parkolókból virágokat, padokat, pihenőszékeseket helyeztek el, szebbé, színesebbé tették az utcákat./mti/

- . -

15.45/ig

- 25 -

1615

bb.39. a marxizmus-leninizmus oktatóinak országos értekezlete

t/ag/s/dg/ig hgy

1981. szeptember 10.

csütörtökön befejeződött a kétnapos országos értekezlet, melyet az mszmp budapesti oktatási igazgatóságán rendeztek az egyetemek és főiskolák marxizmus-leninizmus tanszékei, valamint az mszmp budapesti és megyei oktatási igazgatóságai vezetőinek részvételével. a tanácskozás zárónapján időszzerű külpolitikai kérdésekről tartott előadást berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője./mti/

- . -

bb.43. küzdelem a rák ellen - fiatal orvosok tudományos konferenciája szolnokon

laz/kz/ig hgy

1981. szeptember 10.

a gyomor és vastagbél daganatok korai felismerésének és gyógyításának lehetőségeiről kezdődött csütörtökön kétnapos konferencia szolnokon több mint száz fiatal orvosspecialista részvételével. az idei egészségügyi ifjúsági napok programjának kiemelt rendezvényeként számotartott tudományos tanácskozás fontosságát az a tény jelzi, hogy napjainkban a halált kiváltó okok között - megelőzve a balesetek miatti elhalálozásokat is - a daganatos megbetegedések a második helyen állnak. e daganatos betegségek leggyakoribb előfordulási helye az emésztőszervrendszer, évente átlagosan 4100-an esnek áldozatul a gyomor- és vastagbél ráknak.

a szomorú statisztikai adatok csökkentése érdekében nagyon fontos feladat a kóros elváltozások már kezdeti szakaszában felfedezni és gyógyítani. a témában 57 előadás hangzik el, amelyek során klinikákon, kórházakban dolgozó-gyakorló orvosok számolnak be eredményeikről. emellett megismertetik a résztvevőkkel az egyik legkorszerűbb vizsgálati módszer, az endoszkópia hasznosításának hazai tapasztalatait. a száloptikás eszközökkel a rák idejében felderíthető, s így az esetek nagy többségében gyógyítható.

a rákos megbetegedések jövőbeli alakulásáról szólva a konferencián elmondták, hogy a daganatok kialakulásában eltolódás tapasztalható: a gyomorrák száma csökkent, de ugyanakkor emelkedtek a bélrendszer egyéb helyein kialakuló kóros elváltozások. ez minden bizonnyal a rostszegény táplálkozás és a kellő mozgás nélküli életmód újabb következménye./mti/

- . -

16.00/ig

- 26 -

16.20

bb.42. atomtechnikai tanácskozás pakson

han/kz/ig hgy

1981. szeptember 10.

pakson, a munkás művelődési központ színháztermében, csütörtökön megnyílt a ii. atomtechnikai szimpozium, amelyen kétszáz hazai, valamint negyvenöt külföldi - csehszlovákiai, finn, lengyel, ndk-beli, román és szovjet - szakember vesz részt. a két évvel ezelőtt, budapesten tartott első ilyen tanácskozás még főleg a paksi atomerőmű építésének elméleti kérdéseivel, a kivitelezés, a szerelés, a minőség gondjaival foglalkozott, a mostani viszont már az első paksi atomreaktor üzembehelyezésének előkészületei, üzemeltetésének kérdései szerepelnek. a 2 napos tanácskozáson elhangzó negyvenhat előadás felét külföldi szakemberek tartják. az előadók többsége már működő atomerőművekben dolgozik, s így gyakorlati tapasztalataikat adja át magyar kollégáinak. a hazai előadók is szolgálnak újdonságokkal, tekintettel arra, hogy a paksi atomerőmű építésénél olyan új megoldásokat is alkalmaznak, amelyeket a résztvevők még nem ismernek, pakson sok új funkciót kapott a számítógép, e téren is tudnak újat mutatni a szimpozium résztvevőinek.

az atomtechnikai konferencia anyagait könyv alakban is kiadják./mti/

- . -

bb.44. a társadalmi összefogás lehetőségei vízgazdálkodásunk fejlesztésében - tanácskozás a hazafias népfrontban

t/ár/gg?/dg/ig hgy

1981. szeptember 10.

a községek vízellátásának fejlesztése, a csatornahálózat mind szélesebb körű kiépítése vízgazdálkodásunk vi. ötéves tervének egyik központi feladata, s megvalósításához a lakossági erőforrások nagyobb mértékű igénybe vétele, a társadalmi összefogásban rejlő lehetőségek hasznosítása is szükséges. ezt hangsúlyozták azon a tanácskozáson, amelyet a hazafias népfront országos tanácsa gazdaságpolitikai bizottságai tisztviselőinek részvételével tartottak csütörtökön a hmf belgrád rakparti székházában. [↳] környezetvédelmi és településpolitikai

kovács antal államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke a tervidőszak vízgazdálkodási programjáról beszámolván kiemelte: a társadalmi igényekkel összhangban a leg-sürgetőbb feladatok elvégzésére fordítják a beruházási összegek legnagyobb részét. így a fejlődés távlataira is figyelve kívánják előteremtteni a népgazdaság tényleges vízszükségletét, ezzel egyidejűleg gátat vetve a pazarló felhasználásnak. fontos cél emellett a szennyvíztisztítás teljesítőképességének növelése, a víz minőségének megőrzése, illetve javítása, továbbá az ár- és belvízvédelem rendszerének fejlesztése.

/folyt.köv./
16.30/ig

- 27 -

17.00

bb.44. / a társadalmi .. 1.folyt./ig

vizkészleteink végesek - mutatott rá az államtitkár -, ezért minden eddiginél sürgetőbbé vált takarékos, gazdaságos, egyidejűleg több célt szolgáló hasznosításuk. e komplex hasznosítás érdekében eddig csupán kezdeti lépések történtek. az öntözéses mezőgazdasági művelés, a folyami szállítás, jelentős termál- és gyógyvízkészleteink feltárása és az erőművi energiatermelés sok tartalékot rejt még magában, amelyeket csak átgondoltabb, a helyi érdekeket szélesebb összefüggésekbe helyező tevékenységgel lehet kiaknázni.

környezetvédelmi kérdésekről szólva hangsúlyozta, hogy élővizeink elérték vagy megközelítették öntisztító képességük határát, ezért vizeink minőségének megóvása sem maradhat egyetlen ágazat gondja, mindinkább társadalmunk egészének ügyévé válik. a kormányzat a következő öt évben elsősorban a nagyvárosok, a közegészségügyileg veszélyeztetett területek és a balatoni körzet vízellátásának, szennyvízelvezetésének, illetve - tisztításának javítására összpontosítja az erőket, ám a központi intézkedések mellett a lakosság felvilágosításának, meggyőzésének is nagy jelentősége van. miközben közvéleményünk jogosan bírálja a vizgazdálkodás gondjait, sokan ugyanis felelőtlenül a kutakba engedett szennyvízzel, természeti kincsünk pazarlásával vagy egyéb módon maguk is hozzájárulnak a kedvezőtlen folyamatokhoz. a tudatformáló, a helyes társadalmi magatartásra ösztönző munkából nagy részt vállalhat a hazafias népfront - hangoztatta Kovács Antal. a népfrontmozgalom szerepéről szólva elmondta azt is, hogy a tervidőszak során a lakosság bevonásával szervezett - víziközmű társulatok beruházásaiként további 250 községi vízmű létesül országsszerte. így számos községben jutnak majd jó minőségű, tiszta ivóvízhez a családok. a lakossági hozzájárulás - a helyi népfrontbizottságok szervező munkája segítségével - megsokszorozhatja a belterületi csatornarendszer kiépítésére állami forrásból rendelkezésre álló összegeket is.

a vitában felszólalók egyebek között javasolták, hogy az üdülőkörzetekben a vikendházak tulajdonosai nagyobb részt vállaljanak a vízszolgáltatással kapcsolatos költségekből. többen sürgették, hogy az eddiginél eredményesebb ellenőrzési rendszerrel és szigorúbb hatósági intézkedésekkel vessenek gátot a víz, a környezetet szennyező egyének vagy vállalatok kártevésének. rámutattak, hogy a vizgazdálkodási lehetőségek jobb hasznosításának előfeltétele a helyi, illetve regionális programok összehangolása, a településfejlesztési elképzelésekkel. elhangzott a tanácskozáson az is, hogy miközben az elmúlt években sok ezer lakás jutott vezetékes ivóvízhez, a szennyvízelvezetési kapacitás nem növekedett megfelelő mértékben. /mti/

16.45/ig

- 28 -

1410

bb.45. befejeződött crumeron-tanácskozás

ber/kz/zsu hgy

1981. szeptember 10.

csütörtökön befejeződött a crumeron pamutipari alkalmazásával foglalkozó kétnapos országos tanácskozás. az esztergomban megrendezett eszmecserén az új típusú vegyi szálgyártó magyar viscosagyár vitatta meg partnereivel - a fonalat és kész terméket gyártó vállalatokkal - az együttműködés további lehetőségeit, azt, hogyan tudják a fogyasztók igényeit minél jobb minőségű, minél olcsóbb divatos termékekkel kielégíteni.

mint geleji frigyés a kémiai tudományok doktora, az országos műszaki fejlesztési bizottság könnyűipari főosztályvezetője az mti munkatársának adott nyilatkozatában kiemelte:

- magyarországon nagyon jelentős a pamutipar szerepe. aránya nagyobb, mint a többi textilipari ágazatoké együttesen. ezért örövendetes, hogy a magyar viscosagyár új termékével, a pamut típusú crumeronnal bővíteni lehet a választékot. a magyar pamutiparban ugyanis az alapanyagok mindössze 12 százaléka vegyi szál. a fejlett nyugat-európai országokban viszont 33 százalékos ez az arány. a nyergesujfalui vállalat már 1973-ban, a crumeron szál termelésének kezdetekor megvásárolta a pamut típusú gyártási technológiáját is. mégsem tudott tért hódítani, mert világviszonylatban, így itthon is, drágább volt a pamutnál. most megfordult a helyzet: a világpiacon a pamut szál a drágább. így megteremtődtek a hazai gazdasági feltételei is a könnyen kezelhető, divatos alapanyag felhasználásának./mti/

-. -

bb.46. dán ifjúsági küldöttség érkezett budapestre

mm/dg/zsu hgy

1981. szeptember 10.

a magyar ifjúság országos tanácsának meghívására csütörtökön budapestre érkezett a dán ifjúsági tanács küldöttsége, amely a nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű kérdéseiről, a béke és a leszerelés ügyéről folytat kétoldalu eszmecserét. a küldöttség ezenkívül megismerkedik a kisz tevékenységének időszerű kérdéseivel, a fiatalokat érintő oktatási és érdekvédelmi kérdésekkel./mti/

-. -

16.35/zsu

-29-

1415

bb.47. arany-nyomás, frottirhatás, lángálló függöny - a budaprint sajtótájékoztatója

t/os/jk/sl/zsu hgy

1981. szeptember 10.

a budaprint pamutnyomóipari vállalat három fő termékcsoporthal mutatkozik be az idei őszi budapesti nemzetközi vásáron. a hagyományos, ruházatkészítési célokra szolgáló, a szabad időre ajánlott termékeit, és lakástextiliákat, az előző évekhez hasonlóan az a-jelű pavilonban tekinthetik meg az érdeklődők - jelentette be mikesi györgy kereskedelmi igazgató a csütörtökön megtartott sajtótájékoztatón. a gyártmányfejlesztés legújabb eredményeit felvonultató bemutató számot ad a vállalatnak arról a törekvéséről is, hogy a legkorszerűbb, jó minőségű, igényes termékek az exporttal egyidőben a hazai üzletekben is megjelenjenek.

az új termékek a piaci igények változásához rugalmasan alkalmazkodnak. a legújabb párizsi divatot követve például a saját kutató-fejlesztő laboratóriumok közreműködésével rövid idő alatt kidolgozták az „arany”, --nyomás technológiáját. az új arany-nyomott kelmék várhatóan s 82-es romantikus divat slágerei lesznek. a közkedvelt 100 százalékos pamut cloque kelmék között a zsugorított stefánia az újdonság, gyártástechnológiája a vállalat szabálya. az anyag esztétikus, krepphetés tartós, könnyen kezelhető, méret-tartó. ugyancsak újdonság a rugalmas /elasztomer/ fonál felhasználásával készített krepphetésű cikksalád. két tagja, a móni és a melinda döntően pamut alapanyagú. az elsősorban női és szabadidő-ruhákhoz ajánlott termék különleges lehetőséget ad a kombinálásra a normál textilanyagokkal.

a szabadidő-ruhák kedvelt alapanyaga a frottir. a budaprint gold frottir anyaga a frottir minden jó tulajdonságával rendelkezik, de szintetikus, és viszkóza szálból készült. az atlantisz elnevezésű, kevert textília érdekessége, hogy a poliészteranyag színére, a pamutszálakat pedig visszájára szőtték. így tulajdonságai kedvezőbbek, a korábbi kevert anyagokénál, jól használhatók blézerekhez, sportos öltözékekhez.

a lakástextiliák között a crumeron szálból gyártott sólyom, griff és a panda termékek tűnnek ki, elsősorban szín- és méret-tartósságukkal. a budaprint-nél már megteremtették a lángálló függönyök gyártásának feltételeit is, az elsőket olt és vág néven kerülnek forgalomba.

a 12 ezer dolgozót foglalkoztató pamutnyomóipari vállalat évente mintegy 140 millió négyzetméter kelmét termel. ennek körülbelül 10 százalékát ágyneműként forgalmazzák. a legújabb különleges ágyneműket, több új termékkel együtt a bnv ideje alatt már árusítják./mti/

16.40/zsu

-30-

1420

bb.48. finn festőművész kiállítása salgótarjánban

csiz/st/zsu hgy

1981. szeptember 10.

a salgótarjáni derkovits gyula iskolagalériában a helyi magyar-finn baráti kör rendezésében csütörtökön megnyílt tapio tuhkanen finn festőművész kiállítása lappföldi képek címmel. a tárlaton a finn festőművész harmincnyelc olajfestménye tekinthető meg.

tapio tuhkanen, aki korábban a finn képzőművészeti főiskola tanáraként is működött, alkotásaival szerepelt már olaszországban, a szovjetunióban, lengyelországban és a német demokratikus köztársaságban. a salgótarjáni tárlat első magyarországi bemutatkozása./mti/

-. -

bb.49. korszerűbb téglák a lakóházépítőknek - téglaiipari tanácskozás bátaszéken

blb/kz/zsu hgy

11981. szeptember 10.

korszerűbb termékek gyártásával segíti a vi. ötéves terv lakóház építkezéseit a téglaiipar. e törekvés jegyében mintegy 70-80 százalékos arányban a nagy üregtérfogatu, könnyen szállítható és falazható téglatípusokkal, ugynevezett vázkerámiával váltja fel a tömör téglát - jelentették be a bátaszékiországi téglaiipari tanácskozáson. mint bodó imre, a téglai- és cserépipari tröszt műszaki vezérigazgatóhelyettese bevezető előadásában elmondotta, az utóbbi öt év beruházásai, az ezzel együtt járó technológiai előrelépés megteremtette az alapját a tervezett korszerűsítésnek. főként a nagy térfogatu, lyukacsos és könnyü proton típusu, valamint hungarocell hőszigeteléses thermoton típusu téglák, valamint az uniform elnevezésű téglatípus tömeges előállítását tervezik. a fűdészerkezetek közül az olasz licenc alapján készülő fert gerendákat részesítik előnyben./mti/

-. -
vázkerámiagyárban csütörtökön rendezett

bb.50. csizmadia zoltán festőművész kiállítása szombathelyen

lér/ká/zsu hgy

1981. szeptember 10.

csütörtökön szombathelyen, a derkovits gyula teremben megnyílt csizmadia zoltán festőművész kiállítása. az alkotó 1958-ban fejezte be tanulmányait a képzőművészeti főiskolán. azóta rendszeresen szerepel hazai és külföldi kiállításokon, festményeivel, kerámia tábláival és grafikáival. mostani szombathelyi tárlatán, amely szeptember 24-ig tekinthető meg, negyvenöt legújabb alkotása, olajfestménye látható./mti/

16.45/zsu

-31-

1420

18. 11

bb.51. németh lászló festőművész tárlata szekszárdon

blb/ká/zsu hgy

1981. szeptember 10.

csütörtökön szekszárdon a képcsarnok színyei merse termében megnyílt németh lászló festőművész tárlata. a két hétig nyitvatartó kiállításon a budapesti festőművész 34 olajfestményét - zömében balatoni tájképét - tekintheti meg a közönség./mti/

--

bb.52. filmkóktél

ve/zsu ie

1981. szeptember 10.

hszing csung-hszü, a kínai népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, csütörtökön filmkóktélt adott lu hszün, a nagy kínai író és esszéista születésének 100. évfordulója alkalmából. a filmkóktélon megjelent a külügyminisztérium, a művelődési minisztérium és kulturális életünk több képviselője./mti/

--

embargó 18 óráig!

bb.53. az elnöki tanács

ve/zsu ie

1981. szeptember 10.

kijelölte az ensz-közgyűlés 36. ülészakán résztvevő magyar küldöttséget. a delegáció vezetésével puja frigyes külügyminisztert bizta meg./mti/

--

embargó 18 óráig!

bb.54. hazánkba látogat a kuvaiti uralkodó

mm/dg/zsu ie

1981. szeptember 10.

losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének meghívására a közeljövőben hivatalos látogatásra hazánkba érkezik jaber al-ahmed al-jaber al-sabah sejk, kuvait állam uralkodója./mti/

--

16.50/zsu

-32-

bb.55. embargó 18 óráig!

kuvait államról, a magyar - kuvaiti kapcsolatokról

i/of/mm/dg/zsu ie

1981. szeptember 10.

tóth ferenc, az mti munkatársa írja:

az utóbbi időben a közel-keleti térségben és a nemzetközi életben is növekvő jelentőségű kuvait állam tekintélyes partner magyarország számára nemzetközi kapcsolatainkban, különösen gazdasági tekintetben. kuvait az arab öböl északnyugati csücskében, szaud-arábia és irak szomszédságában fekszik, nagyrészt sivatagi ország, területe 18 ezernégyzetkilométer, a felerészét külföldi állampolgárokból álló lakosság száma mintegy 1.3 millió. 1961-ben nyerte el függetlenségét, tagja lett az arab ligának, s 1963-ban felvettek az ensz-be. a magyar népköztársaság 1963-ban ismerte el kuvait államot, s 1964 óta állunk diplomáciai kapcsolatban, nagykövetségi szinten.

kuvait pozitív és aktív el nem kötelezett külpolitikát folytat. számos nemzetközi kérdésben a szocialista országokéval megegyező vagy azokéhoz közelálló álláspontot képvisel. sikraszáll a gyarmatosítás maradványainak teljes felszámolásáért, elítéli a dél-afrikai fajüldöző rendszert. egyetért az általános és teljes leszerelésért kifejtett erőfeszítésekkel. kuvait üdvözölte az szkp xxvi. kongresszusán a közel-keleti helyzet rendezésére előterjesztett szovjet javaslatokat. ugyancsak támogatta az öböl-térség és az indiai óceán békeövezetté nyilvánítását célzó szovjet kezdeményezéseket.

kuvaitban politikai pártok nem működnek. ez év februárjában, öt éves megszakítás után, felújították a parlamenti életet.

ami az ország gazdasági potenciálját illeti, meghatározó szerepet játszik az olaj és az olajpolitika is: kuvait a termelés szintjének állandó csökkentésével - az évi kitermelés 1972-ben 151.2, 1973-ban 138.4, 1974-ben 112 millió tonna volt, 1980-ban pedig már csak 72 millió tonna - próbálta fenntartani és növelni az olaj árát, illetve ellensúlyozni a dollár inflálódásából származó veszteségeit és az olajpiacon mutatózó kereslet visszaesését. az ország olajpolitikáját az a felismerés határozza meg, hogy az olaj más termékektől eltérően újra elő nem állítható, csak egyszer és véges mennyiségben termelhető ki. olajfinomító kapacitása napi 645 ezer barrell - azaz évi körülbelül 30-35 millió tonna -, s az ilyen termékek 95 százalékát exportálja. fejlődik földgáz-kitermelő és -feldolgozó ipara. 1980-ban a 27 millió dollár értékű bruttó nemzeti termékéből az olajszektor körülbelül 70 százalékkal részesedett.

/folyt.köv./
17.05/zsu

-33-

bb.55./kuvait ... folyt./zsu

kétoldalú kapcsolataink problémamentesek, kiegyensúlyozottan fejlődnek. eddig két alkalommal került sor magyar miniszterelnöki látogatásra, 1966-ban kállai gyula, 1979-ben lázár györgy folytatott megbeszéléseket kuvaitban. emellett mindkét kormány több tagjának kölcsönös látogatásai, tárgyalásai, különféle szakterületeken folytatandó együttműködésre megállapodások, egyezmények aláírása is jelzi a kapcsolatok szintjét és sokszálúságát. kuvait fontos gazdasági partnere magyarországnak: 1975-ben 18.4, 1980-ban pedig már 55.4 millió dollár értékben vásárolt tőlünk, főként élelmiszert, ruházati és ipari fogyasztási cikkeket, valamint gépipari termékek között erősáramu berendezéseket, teherautókat, autóbuszokat. 1977-ben kereskedelmi megállapodást kötöttünk kuvaittal. intenzívek a pénzügyi kapcsolataink: az 1974-ben és 1975-ben 40, illetve 60 millió dolláros kötvénykibocsátást követően különböző kuvaiti pénzintézetek több alkalommal vettek részt nemzetközi konzorciumok által részünkre szervezett kölcsönműveletekben, sőt időnként vezető szerepre is vállalkoztak.

☉ bank

sokrétűek kapcsolataink közlekedési, postai és távközlési területen, ahol megállapodások szabályozzák az együttműködést. a málv 1979 áprilisa óta hetente egyszer üzemelteti közvetlen járatát budapest és a kuvaiti főváros között. a hungarocamion tavaly 225 járatot indított kuvaitba. kulturális együttműködésünk 1966-ban aláírt egyezmény, illetve erre épülő kulturális rendezvényre 1978-ban került sor kuvaitban: a „magyarország bemutatkozik”, című kiállítással, amelyet filmapokkal, zenei eseményekkel kötöttek egybe. ezt követően könyv-, valamint képzőművészeti kiállítást is bemutatunk. tudományos területen kuvaiti részről folyamatos az érdeklődés a magyar orientalisztika és a népzenei kutatások eredményei iránt. műszaki tudományos szakértőink is dolgoznak kuvaitban, s várható orvosok kiutazása.

jelentősen a magyar-kuvaiti sportkapcsolatok: jelenleg 13 magyar edző dolgozik kuvaitban, ahonnan 1978 óta félszáz hallgató vett részt hazánkban a testnevelési főiskola edzőtovábbképző tanfolyamain. az idén sportegytműködési megállapodást írtak alá a két ország illetékes szervei. fejlődőben vannak az idegenforgalmi kapcsolatok is./mti/

☉ munkatervek keretében fejlődik az első átfogó magyar kulturális

17.10/zsu

-34-

18.15

18.15
19.10

bb.56. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu ie

1981. szeptember 10.

bb.34./közlemény .../ 1. folyt./ 2. bek. 5. sorában a szöveg helyesen:

.. megerősítették készségüket, hogy ennek ...

/mti/

-. -

bb.57. magyar-ndk szakszervezeti tárgyalások

sl/jk/zsu ie

1981. szeptember 10.

a szot meghívására csütörtökön budapestre érkezett a szabad német szakszervezeti szövetség /fdgb/ delegációja harry tisch elnök vezetésével. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, a szot főtitkára fogadta. jelen volt rudolf rossmeisl, az ndk budapesti nagykövete is.

a nap folyamán megkezdődtek a hivatalos megbeszélések a gáspár sándor és a harry tisch vezette küldöttségek között. a két szervezet vezetői tájékoztatták egymást hazájuk szakszervezeti mozgalmának helyzetéről, feladatairól, értékelték az egymás közötti kapcsolatokat. véleménycserét folytattak a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről is.

az ndk testvérszervezet delegációja látogatást tett a szot központi iskolán, ahol találkozott a szot elnökségének tagjaival, és ismerkedett az iskola tevékenységével. ezt követően harry tisch előadást tartott az fdgb feladatairól./mti/

-. -

bb.58. krajcsi rovic s henrik grafikusművész vándorkiállítása orosz lányon

ber/st/zsu ie

1981. szeptember 10.

krajcsi rovic s henrik grafikusművész bányász témájú alkotásai ből nyitottak kiállítást csütörtökön az orosz lányi déli bányában. a szot díjas tatabányai művész tárlata itt egy héten át látható, majd a város más bányáüzemeiben és a városkörnyéki községekben mutatják be./mti/

17.30/zsu

-35-

18.30

19.10

19.10

bb.59. megkezdődött az almatárolás az új vajai hűtőházban

kal/st/zsu ie

1981. szeptember 10.

megérkeztek az első almaszállítmányok csütörtökön a most elkészült vajai hűtőtárolóba, amely négy szabolcsi termelőszövetkezet közös létesítménye. az 1036 vagonos hűtőház elsősorban a vajai, a baktalórántházi, a nyírmadai és a jármi termelőszövetkezet almatermésének befogadására létesült, de bértárolást is végeznek más gazdaságok számára. a teljesen automatizált vezérlésű és hűtőszabályozású épülettömbhöz külön vasuti iparvágányt vezettek. a hűtőház 250 dolgozójának munkáját korszerű emelő- és rakodógépek segítik. új típusú tartályládák használatával módjuk van arra, hogy az eredetileg tervezett 1036 vagonnal szemben 1200 vagonnyi gyümölcsöt helyezzenek el a tárolóban. szeptember végén üzembe helyezik a hűtőházhoz kapcsolódó válogatógépsort is, amely óránként 16 tonna alma méret szerinti osztályozását és csomagolását végzi el./mti/

-. -

bb.60. tűz az agraria butorgyárban

ve/zsu ie

1981. szeptember 10.

csütörtökön a reggeli órákban eddig ismeretlen okból tűz keletkezett az egri agraria butorgyárban, egy 40x20 méteres graboplast légsátor és a benne tárolt anyagok égtek. a tüzet a nagy erővel kivonult tűzoltók a vállalat dolgozóinak segítségével rövid idő alatt eloltották. a tűzoltás során két vállalati dolgozó könnyebben megsérült. az anyagi kár jelentős, a tűz keletkezési körülményeinek megállapítására a vizsgálat megindult./mti/

-. -

bb.61. tejtermelési tanácskozás barcon

káp/st/zsu ie

1981. szeptember 10.

tervszerűen halad hazánkban a tejtermelő típusú szarvasmarha állomány kialakítását célzó keresztezési program végrehajtása - közölték a baranyai és somogy megyei tejtermelő gazdaságok, valamint a szarvasmarha tenyésztési rendszerek képviselőinek csütörtökön barcon megtartott tanácskozásán.

/folyt.köv./
17.45/zsu

-36-

18.45

19.10

bb.61./tejtermelési ... folyt./zsu

jelenleg kilencszázhat üzemben folytatják a magyar tarka és a holstein friz fajták keresztezését, s ezekben a gazdaságokban 210 ezer keresztezésből származó tejelő típusú tehenet tartanak. a kormány által tíz esztendővel ezelőtt meghirdetett tejprogram végrehajtását nagyban elősegítette a tenyészállat import. az elmúlt tíz év alatt 22.500 holstein friz tenyészüzőzt és 164 tenyész bikát vásároltak az egyesült államokból és kanadából. ma már az ország tehenállományának 27-28 százaléka a tejelő, 62-63 százaléka kettős hasznosítású, kilenc-tíz százaléka pedig husztermelő típusú. a tehenenkénti tejhozam tavaly országosan 3557 liter volt, de a helyes fajtaváltás és tartástechnológia eredményeként nem ritka az 5-6000 literes üzemenkénti átlaghozam sem. a tejelő tehenállomány tejtermelő képességének fokozása helyettesítheti a tejhasznú állomány növelését. 650 teheni meg tudja termelni az ország tejszükségletét, amennyiben 1990-ig elérjük a tehenenkénti 4600 literes hozamot, s erre minden lehetőségünk megvan./mti/

-. -

bb.62. valid dzsumblatt sajtókonferenciája

t/ár/sa/dg/zsu ie

1981. szeptember 10.

valid dzsumblatt, a libanoni haladó nemzeti mozgalom központi politikai tanácsának elnöke, a libanoni haladó szocialista párt elnöke - aki a hazafias népfront országos tanácsa vendégeként, küldöttség élén tartózkodik hazánkban - a hazai és a külföldi sajtó képviselőivel találkozott csütörtökön a hmf belgrád rakparti székházában.

a sajtókonferencián hazája helyzetéről szólva előljáróban lezögezte: libanon állam léte történelmi szükségszerűség. hozzáfűzte, hogy az ország haladó, demokratikus erői a libanon elleni újabb támadásokban olyan próbálkozást látnak, amely a hétéves polgárháboru pusztításától szenvedő ország önálló államiságának megsemmisítésére irányul. e politikáért a közvetlen felelősség izraelre és az azt támogató amerikai kormányzatot terheli - mondotta.

/folyt.köv./

18.00/zsu

-37-

18.45

19.10

bb.62./valid dzsumblatt ... folyt./zsu

a továbbiakban azt hangsúlyozta, hogy az ország fejlődését megszakító polgárháború nem muzulmánok és keresztények belső küzdelme, hanem alapvetően olyan harc, amelynek okai szociális-társadalmi problémákra vezethetők vissza. a nép nagyobb része nem támogatja a falangista párt politikáját, nem vesz részt annak tevékenységében. a többségi akarat az, hogy Libanon megőrizze önállóságát, s az arab világhoz fűződő kapcsolatait.

- a következő esztendő döntő jelentőségű lehet az ország életében - mondotta valid dzsumblatt, s ezt két tényezővel támasztotta alá. a négytagú arab bizottság tevékenysége nyomán először keresik az arab országok között a válság megoldásának lehetőségét. emellett jövőre elnökválasztás lesz Libanonban, amely eldöntheti, hogy zsákutcába jutnak-e, avagy megerősödnek az állam alkotmányos intézményei. ahhoz azonban, hogy e törekvések, események valóban a helyzet rendezését szolgálják, olyan alapvető politikai reformokra is szükség van, amelyek nyomán az ország irányításában igazságosabban tükröződnek a valóságos belső erőviszonyok - tette hozzá.

kérdésekre válaszolva kifejtette, hogy a közel-keleti rendezésnek csupán része a libanoni válság megoldása, hiszen a térség stabilitásának legfontosabb feltétele, hogy a palesztin nép elnyerje jogát önálló állama megalapítására.

az mti tudósítójának kérdésére magyarországi látogatásáról szólva elmondotta: budapesti megbeszélései a libanoni haladó nemzeti mozgalom és a haladó szocialista párt, valamint a hazafias népfront közötti kétoldalú kapcsolatok erősítését szolgálták, így véleményt cseréltek e kapcsolatok jövőjéről, fejlesztésük lehetőségeiről./mti/

bb.63. időjárásjelentés

sa/ig ie

1981. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 10-én, csütörtökön este:

kora ősz, szórványos eső

várható időjárás az ország területére péntek estig: eleinte országsszerte erősen felhős marad az ég, és többfelé lesz újabb eső. később nyugat-észak-nyugat felől időnként felszakadozik a felhőzet, és már csak szórványosan, főleg keleten kell számítani újabb csapadékra. a szél változó irányú és mérsékelt marad. a várható hőmérséklet holnap kora délután 17 és 22 fok között alakul./mti/

18.20/ig

- 38 -

18. 20
S

bb.64. befejezte munkáját a xiii. nemzetközi kriminalisztikai szimpóziumon

tr/zsu ie

1981. szeptember 10.

csütörtökön siófokon befejezte munkáját a xiii. nemzetközi kriminalisztikai szimpóziumon. a négynapos tanácskozás során tíz szocialista ország küldöttei megvitatták a bűnözés és a bűnüldözés időszerű kérdéseit.

a megbeszélések lehetőséget nyújtottak az egyes országok rendőri szervei gyakorlatának összegezésére, a tapasztalatok ki-cserélésére, a bűnüldöző munka olyan fontos kérdésében, mint a nyomozás kezdeti szakaszában fogandó intézkedések.

a tanácskozás befejeztével horváth istván belügyminiszter a küldöttségek vezetőinek és tagjainak kitüntetésekkel adott át, majd fogadást adott a tanácskozás részvevőinek tiszteletére./mti/

-. -

bb.65. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu ie

1981. szeptember 10.

bb.17./balesetek .../ 2. bek. 2. sorában a helységnev helyesen:

.. nszk-állampolgár otterndorf-i lakos

/mti/

-. -

bb.66. a belpolitikai főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. szeptember 10.-én zárásig

zsu ie

1981. szeptember 10.

30. hasznos határmenti munkaerő csere
31. munkáskollektívák emelik fel szavukat a neutronbomba ellen
32. zeneműszalon nyílt miskolcon
33. új szakmunkásképző intézetek és műhelytermek szegeden
34. közlemény
35. az mszbt ülése
36. kiállítás
37. debreceni dzsessznapok
38. utlezárás
39. a marxizmus-Leninizmus oktatóinak értekezlete
40. bálint endre kiállítása

/folyt.köv./
20.58/ig

- 39 -

2100

bb.66. / a belpolitikai ... folyt./ig

41. egységes rendezési terv
  42. atomtechnikai tanácskozás
  43. küzdelem a rák ellen
  44. tanácskozás a hazafias népfrontban
  45. crumeron-tanácskozás
  46. dán ifjusági küldöttség
  47. arany-nyomás
  48. finn festőművész kiállítása
  49. téglaiipari tanácskozás
  50. csizmadia zoltán kiállítása
  51. németh lászló tárlata
  52. filmkóktél
  53. az elnöki tanács
  54. hazánkba látogat a kuvaiti uralkodó
  55. kuvait államról
  56. szerk.figy!
  57. magyar-ndk szakszervezeti tárgyalások
  58. vándorkiállítás
  59. almatárolás
  60. tűz
  61. tejtermelési tanácskozás
  62. valid dzsumblatt sajtókonferenciája
  63. időjárás
  64. kriminálisztikai szimpozion
  65. szerk.figy!
  66. hírjegyzék
- /mti/

- . -

kéazült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: fehér péter
izsák erika
halasi györgy

21.00/ig

- 40 -

2115

- v é g e -